

ODWIEDŹ KONIECZNIE!

Kościół pw. Wniebowzięcia NMP w Niegowici, w którym swoją pierwszą posługę duszpasterską pełnił wikary Karol Wojtyła; pomnik Papieża-Polaka jako młodego wikarego, (drugi pomnik, przedstawiający ks. Karola Wojtyłę w drodze na swoją parafię znajduje się w Gdowie przy rondzie im. ks. Karola Wojtyły) replika grobu św. Jana Pawła II, Izba Regionalna w Niegowici z repliką pokoju wikarego Wojtyły.

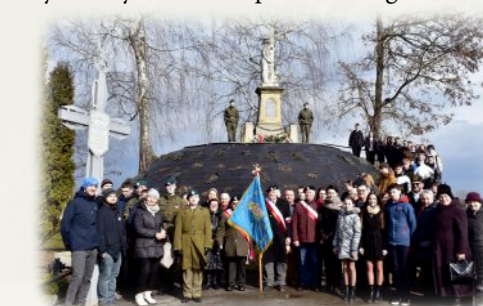

Kościół pw. Narodzenia NMP Gdowie wraz z cudownym obrazem Matki Bożej Gdowskiej (z XVIII w.) – kościół, jak mówi legenda, został ufundowany przez króla Władysława Warneńczyka w podziękcie za uratowanie życia. Najstarsze zachowane fragmenty budowli pochodzą z pocz. XV wieku (zakrystia, część murów kościelnych, spiżowy dzwon procesyjny odlany w 1462 roku).

Kopiec gen. Jana Henryka Dąbrowskiego w Pierzchowie – miejscowości, w której się urodził w 1755 roku, naprzeciw kopca stoi dziewiętnastowieczny pomnik ku czci Generała wykonany z kamienia pińczowskiego.

Dom Pracy Twórczej Tadeusza Kantora i Marii Stangret-Kantor wraz z 14-metrową, oryginalną, betonową rzeźbą tzw. Krzesłem Kantora.

Kopiec – Mogiła powstańców krakowskich z 1846 roku w Gdowie, znajduje się on w północno-zachodniej części cmentarza parafialnego w Gdowie.

Punkt widokowy i Krzyż Milenijny na Stryszowej – do Stryszowej prowadzi z Gdowa Droga Krzyżowa, której stacje ulokowane są w lesie. Przy ostatniej stacji jest krzyż milenijny o wysokości 14 metrów i jednocześnie jest to punkt widokowy, z którego można podziwiać panoramę okolicznych miejscowości.

Dwory szlacheckie – w kilku miejscowościach gminy zachowały się piękne dworki, m.in. w Zręczycach, w Niegowici, Gdowie, Bilczycach, Hucisku czy też w Wólce Zręczycy, gdzie podziwiać można modrzewiowy dwór Feillów.

NIE PRZEGAP!

Styczeń – ORSZAK TRZECH KRÓLI – tradycyjnie 6 stycznia ulicami Gdowa przechodzą trójkolorowe orszaki zmierzające do symbolicznej stajenki.

Maj – RAJD SZLAKIEM PAPIESKIM (NIEGOWIĆ – ŁAPANÓW) – Szlak Papieski wyznaczono dla upamiętnienia drogi z Niegowici do Łapanowa, którą przemierzał Karol Wojtyła w latach 1948 – 1949.

Maj – WPADNIJ NA GRILLA – konkurs kulinarny z udziałem Kół Gospodyń Wiejskich na najlepszą potrawę z grilla, tradycyjnie na gdowskiej Promenadzie (Strefy Rekreacji Zarabie).

Lipiec-Sierpień – LATO Z ZARABIEM: turnieje sportowe, wydarzenia rekreacyjne na Strefach Rekreacji Zarabie w Gdowie.

Lipiec – POPOŁUDNIE Z PSIAKIEM – spotkanie miłośników zwierząt na Zarabiu – konkurs na najmilszego psiaka, konkursy, możliwość adopcji zwierząt...

Październik/listopad – FESTIWAL PIOSENEK ANDRZEJA ZIELIŃSKIEGO – Miejsce Festiwalu nie jest przypadkowe, ponieważ Andrzej Zieliński urodził się w 1944 roku właśnie w Gdowie. Ponadto, kilka lat temu Rada Gminy Gdów nadała artyście tytuł Honorowego Obywatela Gminy Gdów.

Cały rok – TARGOWISKO PRODUKTÓW REGIONALNYCH MÓJ RYNEK – w każdą sobotę od 7.00 rano na gdowskim Zarabiu można nabyć lokalne produkty od wystawców (wiejski nabiał, rękodzieło, owoce i warzywa...)

Marzec – FESTIWAL ARTYSTYCZNY MŁODZIEŻY CK-ART – co roku w imprezie bierze udział około 500 młodych artystów z powiatu wielickiego oraz powiatów sąsiednich.

Czerwiec – MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL PIOSENKI I FORM TWÓRCZYCH OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W PODOLANACH – wyjątkowe wydarzenie w skali kraju – spotkanie osób niepełnosprawnych ze sztuką w atmosferze wzajemnej pomocy, szacunku i integracji.

Czerwiec – Dzień Dziecka, Piknik Bezpieczne Wakacje, Festiwal Baniek i Kolorów – cykl wydarzeń plenerowych na Błoniach na Zarabiu w Gdowie.

Sierpień – ŚWIĘTO ZIEMI GDOWSKIEJ – co roku na imprezie spotykają się tysiące osób z Gminy Gdów i całej okolicy, dotychczas na scenie zlokalizowanej na gdowskim Zarabiu wystąpili m.in. Zakopower, Enej, Big Cyc, Paweł Kukiz, Mateusz Ziółko, Ira, Kasia Stankiewicz, Pectus, Feel i wielu innych artystów. Dwudniowe święto muzyki, dobrej zabawy, konkursów i prezentacji scenicznych.

Sierpień/wrzesień – FESTIWAL PODPŁOMYKA PLEBAŃSKIEGO – plenerowe wydarzenie kulinarne promujące produkt regionalny – podpłomyk z cebulką (przysmak ks. Karola Wojtyły), połączone z warsztatami wypieku podpłomyka.

GMINA GDÓW MIESZKAŃCAMI STOI!

W Gminie aktywnie działa ponad 60 organizacji (KGW, OSP, LKS i UKS, Stowarzyszeń i Fundacji) realizujących dziesiątki projektów (dla najmłodszych, dorosłych i seniorów), integrujących Mieszkańców, podtrzymujących lokalną kulturę i tradycję, dbających o bezpieczeństwo i zdrowie Mieszkańców. To dzięki aktywnie działającym organizacjom Gmina jest wielokrotnie stawiana za wzór aktywności społecznej Mieszkańców.

Koła Gospodyń Wiejskich – na terenie gminy Gdów aktywnie działa aż 26 kobiecych stowarzyszeń, w których skupionych jest blisko 500 pań,

Ochotnicze Straże Pożarne – funkcjonuje tu 20 jednostek OSP (w tym 3 włączone do KSRG), w których udziela się około 600 druhow, druhen oraz 13 Młodzieżowych i Dziecięcych Drużyn Pożarniczych,

Kluby sportowe – aktywnie działa 9 Klubów Sportowych prowadząc działalność w obszarze upowszechniania sportu w dyscyplinach: piłka nożna (LKS Gdovia Gdów, LKS Zieloni Niegowic, LKS Raba Książnice), tenis stołowy (UKS Gryf Gdów i UKS Rokicie Szczytniki), sztuki walki (Wielicko-Gdowska Szkoła Walki PRIME, Szkoła Walki BACA K1, Akademia Karate Tradycyjnego), siatkówka (Stowarzyszenie RadwanSport),

Zespoły artystyczne – Reprezentacyjna Orkiestra Dęta Gminy Gdów – działająca nieprzerwanie od 1966 r, Zespół Tańca i Śpiewu „Małe Zręczyce” oraz Kapela Gdowska, zespół folklorystyczny Mali Gdowianie, chór Tutte le Corde i chór seniorów Serenada, Grupa Artystyczna Gdów-Art,

Stowarzyszenia – Stowarzyszenie Historia i Tradycja Gminy Gdów, Stowarzyszenie Wędkarskie Nieznanowice, Stowarzyszenie Książnice nad Rabą, Stowarzyszenie Gospodyń Wiejskich Gminy Gdów, Stowarzyszenie Emerytów, Rencistów, Osób Niepełnosprawnych w Gdowie, Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Nieznanowice,

Fundacje – Fundacja Osób Niepełnosprawnych w Podolanach STATUS OPP, Fundacja CHOMIK – KU DOBREMU, Fundacja MK 12,31, Fundacja PLENEROWNIA, Dom Twórczości Tadeusza Kantora i Marii Stangret, Fundacja Promocji i Rozwoju Stryszowej „Stryszowianin”,

Gdowski Uniwersytet Trzeciego Wieku – „uczelnia” dla seniorów działa na podstawie porozumienia o współpracy pomiędzy Gminą Gdów, Politechniką Krakowską im. Tadeusza Kościuszki, Fundacją Osób Niepełnosprawnych w Podolanach oraz Centrum Kultury w Gdowie, na różnorodne zajęcia w Gdowie i filii w Czyżowie uczęszcza blisko 80 seniorów.

1272 – 2022

Najstarszy wpis historyczny

W 2022 roku Gmina Gdów świętowała 750-lecie lokacji Gdowa, swojej najstarszej miejscowości. W wydanej w 2020 roku monografii „Gmina Gdów – od średniowiecza do współczesności” autorstwa Włodzimierza Chorążkiego czytamy: *pierwsza wzmianka o samej wsi Gdów, pochodzi z dokumentu wystawionego w roku 1272, gdzie wspomniany jest rycerz Zbigniew Szreniawita z Gdowa i Szczyrzyca*. To stąd w naszym herbie, przyjętym uroczysto w 2014 roku, widnieje zbrojne rycerskie ramie Gryfa – bo to właśnie gryfcie najliczniej zaludniali dawne gdowskie ziemie.

W herbie Gminy Gdów umieszczony został pół gryf srebrny, który jest symbolem waleczności i odwagi, podobnie jak zbrojne ramię z mieczem, którym zastąpiona została szponiasta prawa łapa – symbolem miejscowego rycerstwa. Zbrojne ramię z mieczem nawiązuje także do bitwy gdowskiej stoczonej przez powstańców z oddziałem austriackim w roku 1846. Pofalowany pas srebrny symbolizuje rzekę Rabę przepływającą przez gminę. Pełniła ona ważną rolę w przeszłości i pełni ważną rolę w czasach współczesnych. Jest miejscem rekreacji i wypoczynku mieszkańców oraz turystów.

1755

Historia ziemi gdowskiej to przede wszystkim historia jej mieszkańców i ludzi, którzy na tej ziemi wyrosli, tu działali i tę ziemię rozslawili.

W 1755 r. w Pierzchowcu przychodzi na świat Jan Henryk Dąbrowski – późniejszy generał, inicjator powstania Legionów Polskich we Włoszech, bohater polskiego Hymnu Narodowego. Pamiątką tego wydarzenia jest pomnik wzniesiony w 1872 roku, w 75. rocznicę powstania Legionów Polskich oraz 54. rocznicę śmierci ich twórcy. Pamięć o Generale jest w Pierzchowie wciąż żywa, czego świadectwem jest m.in. nadanie Szkole Podstawowej w Pierzchowie jego imienia, utworzenie tam Izby Pamięci poświęconej patronowi oraz usypanie kopca. Pierwszy kopiec wzniesiony został przez mieszkańców Pierzchowa i okolicznych miejscowości jeszcze w XIX wieku. Ich dzieło zostało jednak zniszczone w czasie II wojny światowej, dlatego w latach 90. ubiegłego wieku z inicjatywy pierzchowian oraz przy wsparciu samorządu Gminy Gdów i Stowarzyszenia Miłośników Mazurka Dąbrowskiego podjęto decyzję o odbudowie kopca.

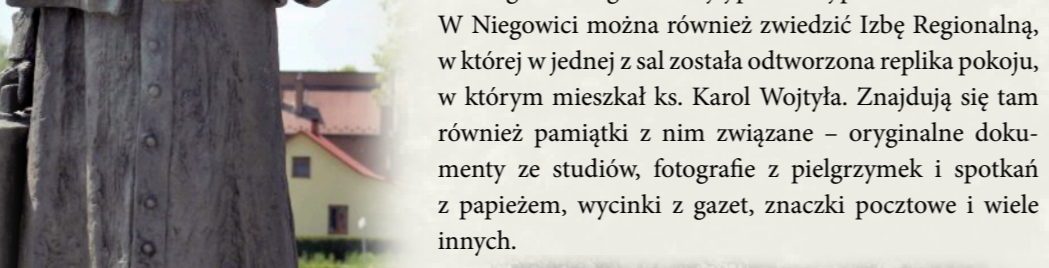
W sierpniu 1995 r. żołnierze 3. Pułku Saperów z Dębicy rozpoczęli budowę, a w 1996 roku wmurowano kamień węgielny. W 1997 r. na kopcu przeprowadzono roboty wykończeniowe. Odświeżenie i poświęcenie kopca dokonano w 200. rocznicę powstania Mazurka Dąbrowskiego, 7 września 1997 roku. W roku 2022, w 150. rocznicę powstania, dzięki wsparciu IPN, pomnik gen. J. H. Dąbrowskiego przeszedł gruntowną renowację.

1948 – 1949

W Niegowici swoją posługę duszpasterską na pierwszej parafii pełni **Karol Wojtyła, późniejszy papież Jan Paweł II**, obecnie święty „Dojechałem autobusem z Krakowa do Gdowa, a stamtąd jakiś gospodarz podwiózł mnie szosą w stronę wsi Marszowice i potem doradził mi iść ścieżką wśród pól, gdyż tak miało być bliżej. W oddali było już widać kościół w Niegowici” – w ten sposób Jan Paweł II wspominał w książce pt. „Dar i tajemnica” początki swojej pracy duszpasterskiej w Niegowici. Wybór ks. Karola Wojtyły na Papieża sprawił, iż niewielka, podkrakowska parafia Niegowic stała się miejscem na zawsze z Nim kojarzonym. Pamięć o jego posłudze przetrwała zarówno we wspomnieniach świadków, coraz liczniejszych pamiątek, tablic, miejsc i pomników dokumentujących jego pobyt i nauczanie, jak i wydarzeń upamiętniających Jego obecność na niegowickiej ziemi. Jego imię nosi Szkoła Podstawowa w Niegowici, a żywą pamiątką posługi są organizowane co roku Rajdy Szlakiem Papieskim i Dni Papieskie. W Niegowici (przed Kościołem) i w Gdowie (przy rondzie im. ks. Karola Wojtyły) znajdują się również pomniki przedstawiające postać młodego wikarego na swojej pierwszej parafii.

W Niegowici można również zwiedzić Izbę Regionalną, w której w jednej z sal została odtworzona replika pokoju, w którym mieszkał ks. Karol Wojtyła. Znajdują się tam również pamiątki z nim związane – oryginalne dokumenty ze studiów, fotografie z pielgrzymek i spotkań z papieżem, wycinki z gazet, znaczki pocztowe i wiele innych.

1982

W Hucisku osiedla się **Tadeusz Kantor** – polski reżyser, malarz, scenograf, grafik, autor manifestów artystycznych, animator życia kulturalnego, jeden z najwybitniejszych polskich twórców teatralnych. Dom Tadeusza Kantora i Marii Stangret – Kantor w Hucisku, już z chwilą rozpoczęcia budowy miał się stać w przyszłości muzeum poświęconym twórczości malarskiej obojga artystów.

Niewątpliwie pierwszą i bezsporną jego wartością jest to, że powstał według całkowicie autorskiego projektu Tadeusza Kantora i jest jedynym zrealizowanym projektem architektonicznym artysty.

Obok Domu stoi tzw. „krzesło Kantora” – 14-metrowa betonowa rzeźba-pomnik symbolicznie odświeżony w 1995 roku, w piątą rocznicę śmierci artysty. Projekt krzesła został stworzony przez samego Kantora w ramach „cyklu pomników niemożliwych”.

Aktualnie Dom Tadeusza Kantora i Marii Stangret-Kantor w Hucisku, po śmierci obojga artystów, jest w opiece Fundacji imienia Tadeusza Kantora, opiekującej się spuścizną T. Kantora i promującej jego twórczość.

GMINA GDÓW DZISIAJ

Gmina Gdów składa się z 29 miejscowości, zajmuje powierzchnię około 108 km², zamieszkuje tu ponad 18 tys. Mieszkańców. Lokalizacja Gminy Gdów u stóp Beskidu Wyspowego, na obszarze malowniczej doliny rzeki Raby, w niewielkiej odległości od Krakowa, powoduje, że obszar Gminy rozwija się turystycznie i rekreacyjnie. Wysokie walory przyrodniczo-krajobrazowo-kulturowe, zabytki i miejsca pamięci, tereny przyjazne dla turystów preferujących aktywny wypoczynek, liczne wydarzenia kulturalne – są magnesem przyciągającym turystów z pobliskiego Krakowa oraz województwa małopolskiego, a także nowych mieszkańców. Dobrze rozwinięta baza noclegowa i gastronomiczna oferująca wysmienitą kuchnię gwarantuje wysoki poziom usług wszystkim spragnionym kontaktu z naturą i aktywnego wypoczynku.

Do mocnych stron i atutów Gminy Gdów z pewnością należą:

- położenie geograficzne i komunikacyjne (położenie w dolinie Raby, bliskość Wieliczki i Krakowa, rozbudowana sieć dróg),
- stan środowiska przyrodniczego (bogata szata roślinna i świat zwierząt, rzeka Raba przepływająca przez 12 miejscowości, dobrze rozwinięty system wód podziemnych, czyste powietrze),
- rozwinięta infrastruktura społeczna (2 Przedszkola Samorządowe i Żłobek, 11 szkół podstawowych, Szkoła Muzyczna I stopnia, Centrum Kultury, Gminna Biblioteka Publiczna, 2 kompleksy sportowe ORLIK, Gminna Hala Sportowa, boiska wielofunkcyjne i siłownie plenerowe, kompleks rekreacyjny Zarabie, aktywnie działające NGO-sy: kluby sportowe, koła gospodyń wiejskich, strażacy, seniorzy...)
- potencjał turystyczny (urozmaicona rzeźba terenu, rzeka Raba i wykorzystanie jej w celach wypoczynkowych i rekreacyjnych, Strefy Rekreacji Zarabie, hotele, pensjonaty, największa plaża w Małopolsce, akweny wodne dla miłośników wędkarstwa, szlaki piesze i rowerowe, baza gastronomiczna, pomniki, kopce historyczne, dwory, skanseny, kościoły...),
- potencjał ekonomiczny (stały wzrost liczby podmiotów gospodarczych, wciąż rozwijająca się Stęfa Przemysłowa, atrakcyjne tereny inwestycyjne pod budownictwo mieszkaniowe i przemysłowe)

Dane teleadresowe
Urząd Gminy Gdów, 32-420 Gdów, ul. Rynek 40
tel. 12 251 42 66, 12 251 43 66
www.gdow.pl, urzad@gdow.pl

Zapraszamy do odwiedzin i współpracy!